

Harc az inség ellen.

Irta: Vitéz Keresztes-Fischer Ferenc m. kir. belügyminiszter.

Mezőgazdasági lakosságunk helyzete, nagyban és egészben véve, az idén valamivel kedvezőbb, mint tavaly volt. És pedig azért, mert az idén a termés eredmények valamivel jobbak.

A kormány a mezőgazdasági nép helyzetét a legszorosabb vizsgálat tárgyává tette és nemcsak illetékes, hivatalos tényezőkkel történt megállapodások eredményeire, hanem gondosan egybegyűjtött statisztikai adatokra is támaszkodott, mikor a helyzet reális képét megalkotta.

Nem állítom, hogy nincsenek az országnak vidékei, még pedig meglehetősen nagy számu vidékei, amelyek a több év óta ismétlődött elemi károk és csapások, az idén különösen a buzatermés kimaradása következtében tényleg komoly inséges helyzetben vannak. Ez áll az ország, egyes, meglehetősen kiterjedt vidékeire, de nem áll az ország egész területére nézve, mert az ország többi részén, ma, nagyban és egészben, a mezőgazdasági lakosság helyzete annak következtében, hogy a terméseredmények kielégítőek voltak, megnyugtatóbb, abból a szempontból, hogy a lakosság a télen nincs éhségnak kitéve, mint tavaly volt.

Mindennek ellenére a kormány, igenis, gondot fordított arra, hogy az ország minden vidékén segítsen, ott, ahol a gazdasági válság következtében nagyobb számmal vannak olyan mezőgazdasági munkások, akik a nyáron saját hibájukon kívül, nem jutván keresethez, nem tudták téli élelmüket megszerezni. Ennek alapján határozta el a kormány azokat az in-

tézkedéseket, amelyeket a mezőgazdasági lakosság téli inségének kikerülése, illetőleg annak megakadályozása végett tett, hogy a télen éhség és nyomorúság mutakozzék a mezőgazdasági lakosság köreiben.

Magától értetődik, hogy a kormánynak ezek az intézkedései nem célozhatják, nem is eredményezhetik azt, hogy az általános elszegényedést, hogy ugymondjam, általános nyomorúságot, amely az ország lakosságának minden rétegében észlelhető megszüntessék. Hogy ezt megszüntessük, erre egészen más eszközre van szükség, ehhez a gazdasági életben kell olyan vérkeringésnek beállania, a gazdasági életnek kell úgy megindulnia, hogy ez a helyzet kiküszöbölhető legyen. Ezt inségakcióval, inségmunkákkal, elintézni nem lehet, erre a kormány nem képes, nem is vállalkozik. Ellenben igenis, vállalkozik a kormány annak biztosítására, hogy azok az emberek, akik hibájukon kívül nem tudták téli élelmüket megszerezni, a télen ne éhezzenek. Ebből a célból a kereskedelemügyi tárca és földmívelésügyi tárca — megfelelő anyagi eszközök rendelkezésre bocsátásával — fog részben utépítések, részben pedig vízimunkálatok teremtésével segíteni.

Ez áll az egész ország területére nézve. Az egész ország területén megfelelően elosztva fognak ezek a közmunkák megindulni, oly mértékben, ahonnan ezt a helyi inség szükségessé teszi. Ezenkívül már indított a kormány egy nagy utépítést az Alföldön, megkezdik a Budapest—kecskeméti transzverzális utrésztlet megépítését, amely szintén igen sok munkáskezet fog-

lalkoztat majd. Kétségtelen, hogy ezeken a közmunkákon felül más közmunkaalkalmakat is kell teremteni, azokon a vidékeken, ahol az inség nagyobb szabásu. Ezeknek a közmunkáknak megindítása végett a kormány részben gabonával, liszttel, részben anyagi erejétől telhetően, készpénz segítségével fog a vármegyéknek segítségükre sietni, hogy az inséges lakosság nyomorán helyi közmunkák végeztetésével enyhíthessenek.

Nagyban ez a kormány elgondolása és ezek az intézkedések történtek már meg a falusi lakosság nyomorának enyhítése végett. De ezen túlmenően, felhatalmazást adtam az egyes municipiu-

moknak, az egyes községeknek arra, hogy a saját erejük végső megfeszítésével, ott, ahol szükséges, rendelkezésre álljanak és iparkodjanak az inséget közmunkákkal enyhíteni. Természetes dolog, hogy a kormány a legnagyobb súlyt helyezni arra, hogy mindezekon felül még a társadalmi gyűjtés, még pedig a forszírozott társadalmi gyűjtés útján beszerzendő összegek is rendelkezésre álltassanak erre a célra. Meg vagyok győződve, hogy ezeknek az intézkedéseknek következtében, az idén, újra el fogjuk tudni kerülni azt, hogy mezőgazdasági lakosságunk nyomora az éhségig fokozódhassék.

Az 1932. év karácsonyára.

Irta: Dr. Örfly Imre országgy. képviselő.

Évek óta egyre szomorubb karácsonyt ül a magyarság. Ósidők óta ez az ünnep volt az, amelyen a legszegényebb néposztályok is megtalálták a maguk testi, lelki örömeit. Ma nehéz gond ül mindenkin s ott is szomorúság, sőt nyomorút tanyát, ahol az eddig ismeretlen volt. A közelmúltban csak a kicsinyhitűek veszítették el reményüket, ma — sajnos — ingadoznak az erősebbek sorai is. Nagyön is időszerű tehát — sajnos a kérdés: hogyan ünnepeljünk, mit tegyünk e sivar helyzetünkben? És amikor a kérdés felett töprengünk, az emberi lélek legtitokzatosabb, egyben legértékesebb forrása segít rajtunk: a hit.

Nemcsak a földöntuliak felé vivő vallásos hitre gondolok itt, amelyet a szeretet ünnepének melegsége amúgy is magasan lobogtat, de arra a hitre is, mely megadja a bizalmat földi létünk előfeltételeivel, magunk, nemzetünk sorsával szemben. Ez a „földi” hit is igen nagy jótétemény az emberiségre nézve. Egyik legnagyobb magyar bölcsészünk helyesen mondja, hogy ez a hit egyenesen élet-tani szükségesség, amely nélkül egy percig sem tudnánk pusztá életünket sem fenntartani. Ha nem hiszünk abban, hogy házunkból kilépve az utca nem súlyed

el, hogy a levegő, amit beszívunk nem mérgez meg és így tovább, megszűnnék minden életlehetőségünk s tébolyodottan rohannánk a pusztulásba.

Egészen bizonyos tehát, hogy ha nem hiszünk nemzetünk sorsának jobbrafordulásában és e hitelenség általánossá válik, mi tesszük lehetetlenné nemzetünk fennmaradását. A hitelleneket, reményvesztetteket sürgősen ki kell tehát kapcsolni a magyar közélet minden teréről, mert megfertőzik a lelkeket, pusztulást okoznak.

Amde az ember értelmes lény s így állandóan keresi az okokat, amelyek alkalmasak arra, hogy reményét, bizalmát ébrentartani, vagy felkelteni alkalmasak. Ezen töpreng ma minden magyar koponya: van-e, lehet-e okunk mégis a bizakodásra?

Minden azon fordul meg, hogy hogyan tudunk átlábalni — a még hátralévő — nehéz időközön. Át tudjuk-e menteni a meggyengült, de életerejében még meg nem támadott pemzetti erőnkben egy jobb időre? Lelkem legmélyebb meggyőződése, hogy igen.

Egy nemzet akkor pusztul el menthetetlenül, ha főbb társadalmi osztályai a testi, vagy erkölcsi pusztulás útjára

„A MUNKA” TÁRCÁJA

Karácsony.

Irta: Igmándy Géza.

Az apró vaskályha hideg ajtaján iga-
gyos szél sipolt be a szobába.

— Édesapám? — a kis Jézus lába
nem fázik meg ebben a nagy hóban?

— Nem kisfiam. Aludjál szépen.
Betakarlak.

— A lábam fázik — didergett az
apró emberke, aki az angyalok világából
egyszeribe visszacsöppent a faoldalú ba-
raklakás szegénység lehelő nyirkos fél-
homályába.

A rozoga asztal megnyikorgott, am-
kor Hajas Andrásné ráborult két inas
karjára és kiszáradt piros szemét rányomta
kék karton ruhájára, hogy ezzel is tom-
pítsa felgurgulázó zokogását. Hajas And-
rás szerető kézzel betakarogatta a kis
Andris lábát, lopva kitörölte a fájó fé-
nyességet a szeme sarkából és lejjebb
csavarta a petróleumlámpa lángját. Csak
ült a sárga világosságba bámulva s úgy
megrándult két erős karja, hogy az asz-
tal mozgására a felesége is felkapta a fejét.

— Édesanyám? — ugye, én jó
voltam?

— Jó voltál kisfiam — töredezett
ki a fiatalasszony vértelen keskeny ajkán
a szó. Aludjál szépen...

— Fázom — szífogott a gyerek,
de nem mert mozogni, mert akkor még-
inkább marta kis testét a hideg.

Az apja levetette a kabátját és rá-
terítette.

— Édesapám? — ugye a mi há-
zunkat nem kerüli el a kis Jézus?...
elfordította a fejét s mikor a felesége ri-
adt-bánatos tekintete bámult rá üveges
szemmel, úgy megzavarodott, hogy a
szék helyett kis híjján a földre ült.

— Nem kerüli el... Aludjál...

A szél vijjogva rázta a kéklő ab-
laküveget s a kályhában úgy füttyűrészelt
a hideg, mintha a mesebeli hegyek ma-
nói vigadoztak volna bene.

Hajas András keze odatévedt az
asszony ráncosra ázott ujjaihoz és olyan
szomorúság szállt a kis lakásra, amilyent
csak a szegénység tud megtestesíteni ezen
a földön.

— Édesapám? — hányszor feksziünk
még le, amíg eljön a Kisjézus? Kétszer?

Már nem hallotta a választ. Fony-
nyadt arcocskája kikerekedett és boldo-
gan aludta azt az angyalkás, kisjézusos
álmot, amit az élet régen ellopott a na-
gyok arcáról.

Hajas András sokáig nézte a fiát.
Csak arra a melegségre tért magához,
amit a vállán érzett. A felesége szép,
szelid arca borult rá és most már két-
tesben merevedtek bele a tehetetlen bá-
natba.

— András? — sugta az asszony kö-
nyörgő alázattal — menj el hozzá...

A férfi melle meghullámozott és meg-
roppant alatta a szék.

Az asszony az első pillanatban meg-

hökkent, de amikor a szeme odasiklott
a csendesén álmódó Andriskára, olyan
bátorság lobbant benne lángra, amilyent
csak anyai szívben lehet megcsodálni.

— Nyolc éve vagyunk együtt —
folytatta megszilárduló elhatározással, de
még eddig csak annyit tudtam meg,
hogy megmentetted az életét... Meg azt,
hogy elkerüld a gyárát, meg a palotá-
ját... Ha más embernek volna ekkora
érdeme ilyen nagy ur előtt, mindig a
nyakán lógna, hogy segítséget kapjon, te
meg még az utcát is gyűlöld, amelyik-
ben lakik...

Hajas András viaskodott a büszke-
ségével és a szegénységével. De csak a
tekintete lett sötétebb és a szeme villo-
gott villamosabban.

— Két éve küzködünk a napi fa-
latért — bátorkodott fel a párja — de
még annyit sem tudunk összekaparni,
hogy legalább naponta egyszer jóllakha-
sék ez a kicsi féreg... Lemálik mind-
hármukról a testi gunya. Itt a karácsony
és még nem volt meleg ez a szoba. Amit
mosásért kapok lakbérre és kosztra is
kevés. Te hasztalan talpalsz hónapok óta,
csak üres kézzel, éhesen és rongyosab-
ban jössz haza... Haza? Hát otthon ez
a nyomortanya? Élet ez?

— Én meg élni akarok — hűgy-
gyant ki a halkan is kemény elhatározás
a férfiből.

— Eppen ezért — kapott a szón
az asszony, ha élni akarsz, hát miért
nem mehatsz el hozzá? Te nagyuri éle-
tet mentettél meg, aki megmentheti a te
gyereked kis életét.

Hajas András torkán fel-le szaladt
az ádámcsutka. Értelmes, becsületes arca
megkeményedett, de lenyelte a haragot.
Megrágta a mondókáját, megforgatta a
szájában és ezalatt gyengéden simogatta
az asszony selymes haját.

— Te Maris — eddig csak azt
mondtam el neked, hogy a Doberdon
hasoncuszva a hátamon vittem be az
árokba a főhadnagy urat; akit gránát ért
a lábán s agyonlőtték volna, ha reggelig
ott marad a drót előtt.

Elhallgatott, Andriská mennybenjáró
álmában a Kisjézus nevét gagyogta s
még két apró kezét is kihúzta a takaró
alól, hogy megfoghassa azt a csodálatos-
san tündöklő arasznyi kardot, ami hóna-
pok óta motoszkált szőke buksi fejében.

Az öregebbik Andris rajta elejtette
a szemét s mialatt megcsavargatta a lám-
pát és megnyomogatta a meg-megreccsenő
ablak kilincset, egyre azon gondolkodott,
hogy most azután hogyan folytassa ha
már eddig eljutott? Mert ez az egyszerű
asszony, akinek szintén mindene a gye-
rek, még azt mondaná, hogy valami szé-
gyenletes bűn terheli a lelkét.

— Amíg vittem, — folytatta visz-
szaulva a székre — én is megsebesültem.
Hiszen tudod a mellemen futott át a
géppuska golyója.

— Tudom. Aranyérmel is kaptál
érte.

— Kaptam. Együtt kerültünk kör-
házba. Azután meg haza, abba a márvá-
nyos palotába, ahol akkor te —

jutottak. Istennek hála, mi még nem tartunk itt. A nemzet gerince, a földműves osztály ballatlan nehézségekkel küzd, de életereje, munkakedve érintetlen. Még dolgozik, mert bár nem egyszer lelke mélyén el van keseredve, hisz a jobb idők eljövételében. Ugyanezt mondhatjuk a kézműves iparosokról is. Az értelmi középosztály tulnyomóan oda jutott már, hogy a merő fizikai léte van csak biztosítva. Még sem fog elpusztulni, mert még mindig tud meríteni az azokból a lelki és erkölcsi tartalékokból, amelyek egy nemzetnek legnagyobb kincsei... Ennyit az egyes társadalmi rétegekről.

Az ország általános helyzetét tekintve is okunk lehet immár a reménykedésre. Megindult már a szomszédállamainkkal való kereskedelmi megegyezések sora. Ha itt nem is érünk el mindent, amit szeretnénk, a vámháborúk állandósulni látszó harcaitól most már biztosan szabadulni fogunk. A világ hatalmasságai nem térhetnek immár ki a katonai leszerelés valamely komoly formájától sem. Ha ez meglesz azonnal eljön a háborús adósságok, ezután pedig az összes egyéb nemzetközi adósságok rendezésének ideje.

is. Ez nekünk csak levegőt, magunkhozterést jelenthet. Ezenfelül egyre erősebben ébrednek a külön európai öntudat. Európa államai egymást megfogják menteni, mert különben mind elpusztulnak.

A berlini konjunkturakutató intézet tudós igazgatója máris kijelenti, hogy tulajdonképpen a mélyponton. Ma még ezt nem érezhetjük, mert tulnyomóan agrár és mezőgazdasági ország vagyunk, tehát a javulás utóljára fog hozzánk jönni. De eljön. Hiszen utban van már Trianon megdöntése is, melynek legbiztosabb jele szomszédaink páratlan izgalma.

Új kormányelnökünk apostoli hévvel, emberfeletti erővel harcol nap-nap után, hogy a csüggedőbe lelket verjen, hogy a hitetleneket hívőkké, az ernyedteket cselekvőkké tegye. S utját e lelkek felvilágosozása kíséri, érezni kell mindenkinek, de különösen azoknak, akiket végzetük az aktív politikai élet mezejére sodort, hogy munkájában nem hagyhatják ott egyedül.

Mindenki saját körében valóságos apostoli munkát végezhet. A szent karácsony napján fel tehát erre a lélekteremtő munkára, hívó, kemény magyar lelkek!

A piactéri ovodások gyermekelőadása.

A múlt szombaton d. u. 3 órakor tartották meg a piactéri ovodások a Róm. Kath. Olvasóköri karácsonyi gyermekelőadásukat. A termet zsúfolásig megtöltötte a közönség, kiknek soraiban ott láttuk a gyermekeket nagyon szerető polgármesterünkkel élén városunk nagyszámú előkelőségét.

Az előadást a Hiszekegy elmondása után Szabó Joli édesencsengő üdvözlő szavai vezették be. Elnézést kért esetleges hibáikért és jó mulatást kívánt a lelkes közönségnek. Ezután hét magyar ruhás leányka bájos énekes, mozgásos irredenta jelenete kötötte le figyelmünket. Kedves, de dacos akarással fejezték ki kicsi szívük nagy vágyát: Magyarországot feltámadását. Adjá Isten, hogy nyiladozó lelkük mielőbb abban fejlődhesen tovább! Ezt a jelenetet egy mindenkit derűre bángoló bájos jelenet: a Cibaba kislány. Nyolc bájos fehér cica piros maslival nyakulon vidáman, énekes, bohókás mozdulataival igyekezett bennünket megismertetni a cibabá szépségeivel. Mégis ismertük. Kár, hogy nem tarthatott tovább, de belátjuk, hogy a cibáknak is vannak kötelességeik: az egérfogás. Végeznek továbbra is jó munkát.

Ezután két aranyos kis magyar menyecske párosjelenetben gyönyörködtek. A két dolgos asszonykának sürgős dolguk ellenére is jutott idejük egy kis tere-ferére. Nagyon aranyosak, igazi magyar asszonyok voltak.

Hát még milyen szép és látványos darab volt az „Elvarázsolt gyermekek” című mesejáték. A sok törpe, a tündérek élvezetes látványt nyújtottak nekünk,

örömet a két elvarázsolt rossz gyereknek, akik törpék országából csak a jószívű tündérkirálynő segítségével tudtak karácsonyra megszabadulni. Megtűntek e darabból, hogy karácsonytájan még a tündéreknek is sok a dolguk, mivel ezüst-baltájukkal ők vágják ki azokat a fákat, amiket feldiszítve karácsonykor Jézuska a jó gyerekeknek hoz.

A felvonások között kedves egyes és páros verses mondókákkal gyönyörködtek bennünk úgy a fiúk, mint a lányok. Szó volt ezekben az Istenről, hazáról, szülőről, munkáról s mindenről ami nemes és felemelő. Adjá Isten, hogy kívánságuk teljesüljön.

Ami ezután következett csupa szépség, csupa látványosság volt: Karácsonyi angyaljáték. Mária előtt jászolyban a kis Jézus. Körülötte hófehér angyalok serege és pásztorok zengtek dicsőítő énekeket. Az előadást ima és bucsúvers zárta be, miben megköszönték az érdeklődést és kellemes ünnepeket kívántak. Előadás után vidáman kapkodták szét polgármesterünk által adományozott 55 (Annyi szereplő volt) valamint Scheir Károlyné ajándékát egy nagy zacskó cukorkát.

Előadás után meglehetősen távozott a közönség és elismerését, köszönetét fejezte ki az ovónőnek fáradságát nemismerő munkájukért Omilyák Flórisné és Partényi Béláné ovónők kezébe örömmel adhatjuk gyermekeinket. Kívánjuk nekik, hogy szívük szeretetét, lelkük jó-ságát még sokáig sugározzák a mi szegény, árva hazánk jövőjéig polgáira. Omilyák Flórisné ovónőnek pedig külön is gratulálunk és köszönjük a kedves

— Igaz. Kiszolgáló voltam. Azután? — sürgette az asszony, akiből most már az örök kíváncsiság beszélt.

— A tisztiszolgának egyaránt olyan dolga volt ott, mint a gazdájának. Csak-hogy az én sebem nehezebben hegedt be. Köptem a vért hónapokig.

— Tudom. Én virrasztottam melletted, szegény jó Julcsa néni és — Megakadt. Elpirult. Akárcsak kiszolgáló korában, amikor a nyalka Andris huszár először fogta meg a kezét.

Hajas András félkarral lassan átölelte szerelmes asszonyát.

— Annak a talián golyónak köszönhetlek téged.

— Meg a jó Istennek — toldotta meg az asszony tiszta szerelemmel.

— Igaz... Hát mondom, én még nyomtam az ágyat, amikor a főhadnagy ur már vígan futott a fehérnépek után.

Ismét megakadt. Csak az az erős, eres huszárkarja szorította jobban Maris derekát.

— Akkor már kezdtem lábraállni. A palotában mindenki tudta, hogy belőlünk egy pár lesz. Az öreg méltóságos asszony szemét még a könny is elöntötte, amikor megmondta neki. Epen így karácsonykor... A gazdám is tudta...

Mialatt az öregebbik András küzdött az önértetével, a kisebbik álmódott a Kisjézussal s annyira látta a fé-

nyes karácsonyfát, hogy kinyitotta a szemét is.

— Aztán? — bujt oda az asszony az urához, mert úgy remegett, hogy alig bírt magával.

András nagyot nyelt. Komoran kopogott a szava.

— A főhadnagy urnak akkor már megvolt a gyűrűs mátkája.

— Az az angyalarcu — suttogta az asszony rajongással.

— Mégis tölem tudakozódott, hogy

A gyerek lehunyta a szemét és pihent az átmelegedett rongyok között. Az asszony szíve pedig a nyakában kalimpált s azt hitte, menten meghal az izgalomtól, mialatt az ura szájából csak kifordult a színtelen keserűség:

— ... mit gondolsz, mit szólna, ha megpróbálkoznék a Marissal?...

Dermedt várakozás szakadt a szobára. A lámpa kanóca sercenne pislogott s kint ujerőre kapott a decemberi szél.

— Katona voltam szakadozott ki a szó a torkán — nem üthettem agyon. Csak kiegyenesedtem előtte. Visszakéredzkedtem a szőszadhoz. Aztán a háború után megesküdünk. Hát így volt.

Maris csendesen sirdogált, a nagy darab erős férfi pedig simogatta a haját és nézte Andriskát.

— Nem való, hogy elmondtam... Elég, ha engem mart azóta... De most

irredenta jelenetét. az elvarázsolt gyermekeket, mert megtudtuk, hogy azok szövege, a dalok zenéje az Ő lelkének termékei. Köszönjük és kívánjuk, hogy a gyermekek örömeire még sokáig dolgozhasson.

A jelenvolt felügyelőbizottsági elnök kívánságára az előadás főbb számaait másnap vasárnap az Evangélikus Nőegylet karácsonyi kiállításán az Ipartestületben ugyancsak szép sikerrel megismételték. b. k.

Karácsonyi álom.

Írta: Nagy János.

Karácsony este volt. Rideg szűk kis padlásszobámban ültem, melynek egyetlen butora egy rozoga vaságy volt.

Szobám hideg, barátságtalan. Kint az utcán áhítattal jártak az emberek, megrakottan, csomagokkal terheltan.

Forró lüktető fejemet szobám kis ablakához támasztottam. Arcomon a könny csurgott végig. Azután ledőltem nyomorúságos ágyamra s a levegőbe bámultam. Sirni már nem tudtam. Elaludtam.

Kicsiny szobám elkezdett nőni, mind nagyobb és nagyobb lett. Tele gyönyörű butorokkal, süppedő perzsa szőnyegekkel s a nagy szoba sarkában óriási karácsonyfa.

A karácsonyfa előtt, — Istenem! sikoltottam, — apám és anyám állottak egymást átölelve, a fa előtt egy kis gyermek térdelt, majd megfordult. De hiszen ez én vagyok! Nem tudtam szólni, csak görcsös zokogás folytogatott.

A kis fiu imádkozott s kis kezével a fa alatt levő játékok után kapdosott. Egyszerre szerette volna magához ölelni az összes játékokat.

Anyám szeme könnyezett, apám meghatottan mosolygott, majd ölbe kapott s így szólt:

Látod kicsi fiam, Jézuska mily sok ajándékot hozott neked, itt a szomszéd-ban lakik egy szegény árva gyermek, aki fázik és éhez, s akiről bizony a Jézuska is megéledkezett. Át fogjuk hozni, adunk neki enni, te meg a játékokból adsz neki.

Nagy ijedt szemeimet apámra emeltem s leugorva öleltem két kicsi karom védőn teartva játékaim fölé. Apám szája fájdalmasan vonaglott.

A kép változott. Karácsony este volt megint. Anyám meghalt, apám kiterítve feküdt. Én már jogász voltam. Nem fájt apám halála, örültem a sok pénznek amit örökölttem tőle. Igaz, hogy apám halála után azt mondta, hogy használjam fel okosan és ne feledkezsek meg a szegényekről, de majd bolond leszek. A kép újból változott. Ismét karácsony este volt. Az első karácsony szegényen. Senkim és semmim. Szomorúan ültem hónapos szobámban. Nem volt karácsonyfa, nem volt ajándék, de még mindig nem törtém meg, mert legalább jól éltem.

Hirtelen felriadtam. Lázás fejem két tenyerembe hajtottam s akkor hirtelen

már megérted, miért nem megyek el hozzá... Nem lépem át a küszöböt.

Az asszony válasza maradéktalanul benne volt abban a mozdulatban, ahogyan odahúzódott hozzám.

— Köszönöm Kisjézus — suttogta a gyerek.

Másnap estefelé fényes autó surrant el a nyomorúságos viskók tálottszája gyermekhada előtt. Libériás inas kiáltott oda hozzájuk:

— Hol laknak Hajas Andrásék?

A kis Andris azt hitte, amikor bent ült a puha ülésen, hogy a Kisjézus ajándéka ez a földöntúli csoda, amilyent ál-mában sem látott. De még nagyobb lett a csodálkozása, amikor az édesapja felbontotta a cífraruhás bácsi levelét és kiszaladt az arcából a vér. Azután azt mondta az édesanyjának:

— Maris lelkem tegnap este meghalt a volt gazdám. Tüdőgyulladás ölte meg. Halálos ágyán iratta ezt a levelet. Kéri, hogy költözzem be a palotába és vigyázzak a méltóságos asszonyra, meg a gyerekekre úgy, ahogyan rá vigyáztam a Doberdon... Akár most is indulhatnánk.

Amikor pedig az asszony csak állt szobormereven, zavarában belenézett a levelébe.

— Várj csak... Rólad is ír: A nevemben kéri bocsánatot Maristól azért a megondolatlan kérdésért...

NE FÉLJEN A NAGYADÓTÓL, A TELEFUNKEN

KÉT KÖZKEDVELT KESZÜLEKE A NAGYADÓTÓL IS BIZTOSÍTTJA A KULTÚRA VETÉL

»DIADAL« »REKORD«

Kapható: Szántó Testvérek-nél, Salgótarján.

nagy fényesség támadt a szobámban s előttem állt egy angyal.

Eléd varázsoltam rövid életemből három karácsonyt. Még mindig nem tanultál belőle? Hát annyira konok vagy, hogy ez sem indít meg?

S akkor hirtelen térdre borultam, a szívemet valami melegség öntötte el. A szeretet melege.

— Óh Uram mint szeretnék adni! Adni a szegényeknek, akik szenvednek, akik a szeretet ünnepén a Megváltó születése ünnepén fáznak és éheznek. Ne ukelem adj Uram! De adjál minden embernek boldog meleg karácsonyt, adjál az emberek szívébe szeretetet, megértést. A csuf önzést öld meg Uram s legyen béke a földön.

Az angyal eltűnt s én könnyezve összetört lélekkel ültem.

— Uram bocsáss meg nekem, hiszen értem is születést, értem is szenvedtet. Csak azt engedd meg Uram, hogy addig éljek, míg hirdetem a szeretetet. A szeretetet, melynek melegenél a legvastagabb jégpáncél is felolvad s a legdurvább szív is felmelegszik.

Hírek és különféle

Istentiszteleti sorrend a róm. kath. déli plébánia templomában.

24-én éjjelkor nagymise, 25-én reggel 6 órakor pásztorok miseje. Fél 9 órakor csendes mise. 10 órakor ünnepélyes nagymise és szentbeszéd. Fél 12 órakor csendes mise. Délután és karácsony másodnapján a szokott időben. Szilveszter napján este 6 órakor hálaadó istentisztelet és szentbeszéd.

Istentiszteletek sorrendje karácsonykor a Ferences északi plébánia templomában.

Szombaton d. u. a litánia — tekintettel a házi ünnepekre — elmarad. Szombaton éjjeli ünnepélyes mise. Vasárnap: 6, 8, 9, és 11 órakor lesznek szentmisék. 6 órakor pásztorok mise, 8-kor: Katonák és leventék számára. 9-kor: Ünnepi nagymise. 11-kor: Csendes mise. D. u. 3-kor: Vecsernye s 6-kor szentbeszéd litániával. Szilveszter napján este 6 órakor lesz az évvégi hálaadó istentisztelet szentbeszéddel.

Evangélikus istentiszteletek

rendje. December 24-én szombat este 5 órakor karácsonyfaünnep az Evangélikus és Leányegylet karácsonyi ajándékozásával. December 25-én vasárnap délután: 8 órakor tót urvacsora. fél 9 német urvacsora, 9 órakor ifjusági istentisztelet. 10 órakor főistentisztelet. 11 órakor magyar urvacsora. Délután 5 órakor esti áhítat. Zagyvapálfalván 10 órakor istentisztelet s urvacsora. December 26-án d. e. hétfőn 10 órakor istentisztelet. 11 órakor urvacsora. Délután 5 órakor esti Bocsárlapujtón istentisztelet és urvacsora. Isten kegyelme tegye áldottá ünneplésünket. A lelkesíti hivatal.

Református istentisztelet a karácsonyi ünnepeken: Ünnepe első napján helyben délelőtt 10 órakor urvacsora osztással délután 4 órakor. Ünnepe másodnapján Kisterenyén reggel 9 órakor urvacsora osztás: délután helyben 4 órakor. December 31-én délután 4 órakor. Újévkor délelőtt 10 és délután 4 órakor.

Egy szoba, konyha, speiz és előszoba azonnal kiadó. Salgótarjáni Takarékpénztár.

Emlékkünnep. Kalocsán f. hó 11-én Katona István kiváló magyar történetíró és áldozatos lelkű apátkanonok születésének 200 éves évfordulója alkalmából kegyeletos, magas nivóju ünnepséget tartott Kalocsa város közönsége és a magyar Történelmi Társulat. Az országos ünnepségről a napilapok és Kalocsa két újságja részletes beszámolót hozott. Mi ezen emlékkünnepről azzal kapcsolatban emlékezünk meg, hogy a nagy történetíró Ipolybolyk (Nógrád m.) községben született és rokonsága ma is itt él közöttünk. Vágó Péter vm. utbiztos a legközelebbi rokonság nevében jelent meg az ünnepségen, ahol vendégszerető fogadtatásra talált a nagy történetíró egykori otthonában. Nógrád vármegyét dr. Visnovszky Rezső kir. tanfelügyelő képviselte. Katona István értékes kulturmunkája mellett az ifjúságnak volt nagy támogatója s jövedelmét csaknem teljesen az ifjúság nevelésére és tanulmányi alapítványokra fordította. Élete és működése fenséges és követésreméltó példaképe legyen azoknak, akiknek a sors hasonló tehetséget és pozíciót juttatott!

A „Mansz“ salgótarjáni osztálya, a Szent Erzsébet Róm. Kath. Nőegylet, az Evangélikus Nőegylet és az Izraelita Nőegylet 1933. január 14-én rendezendő Magyar Bálijának előkészületei nagyban folynak. Az estélyre fényes közönség jelezte eljövételét, a műsor szépsége, fardadhatatlan, buzgó rendezése visszavarázsolja a régi hangulatos szép farsangi mulatságokat egytellen estére. Az estély minden jövedelme a népkonyha javára fordítatik. Hisszük, hogy a salgótarjáni inségesek testét a nőegyleti hölgyek lelkes munkája, — lelkét pedig az emberi jószágba és testvériségbe vetett hit feltámadása átsegíti a munkát és keresetet hozó tavasz beköszöntéséig.

Az evang. Nő és Leányegylet karácsonyi. vásárjáról való beszámolót a legközelebbi számban hozzuk.

Meghívó. A Salgótarjáni Róm. Kath. Olvasókör Műkedvelői Csoportja a Kör összes helyiségeiben 1932. évi december hó 25-én (Karácsony első napján) saját házalapijára javára táncol egybekötött műsoros estét rendez, melyre ezúton hívja meg szeretettel a n. é. közönséget. Műsor: 1. Karácsonyi gondolatok. Semetkayné Schwanda Magda tanárnő előadása. 2. Egy karácsonyest a nagy magyar télen. Színjáték egy felvonásban. 3. Magyar dalok. Zongorán játsza Traut László főiskolai hallgató. 4. Pesti színház. 1. felvonásos tréfa. Kezdeté este pont fél 9 óra. Helyárak: I. hely (számozott) 1.20 P. II. hely 80 fill., állóhely 50 fill. Jegyek előjegyezhetők Duda Lajos cukrászdájában és „A Munka“ kiadóhivatalában. Felülfizetéseket tekintettel a jótékony célra, köszönettel fogadjunk és hírlapilag nyugtázzunk. Tánc éjféltől reggelig. A cigányzenét Szilvi Ernő és zenekara szolgáltatja. — Szilveszter estén 9 órai kezdettel kabaré, utána tánc reggelig. Belépődíj 1 pengő, (családjegy 3 személyre 2 P.), melynek ellenében a sorsolásra kerülő tárgyakhoz számított jegyet kap. Főnyeremény egy malac. Minél nagyobb támogatást kér az Elnökség.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik feleségem, illetve anyámk elhunytá alkalmából részvétükkel fájdalmunkat enyhíteni szívesek voltak, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Dolák János és gyermekei.

Házasság. Canadából hazatért 30 éves nőllen, férjhez menendő leányok ismeretségét keresi valláskülönbség nélkül, lehetőleg fényképpel ellátott levelet kérék. „Dollár“ jelgére a mozi melletti trailikban.

Meghívó. A salgótarjáni Vöröskereszt Egylet 1932 és 33. évi összevont évi rendes közgyűlésére, melyet a város háza tanácstermében 1933. január 5-én d. u. 6 órai kezdettel fogunk megtartani. Tárgysorozat: Az alapszabályok 11 §-ban foglaltak letárgyalása és indítványok. Határozatképtelenség esetében január 7-én d. e. 11 órakor, ugyanott tartjuk meg a választmány t. tagjait, hogy a fennjelzett közgyűlés előtt 30 perccel választmányi gyűlést tartunk melyen való teljes számú megjelenésüket ez uton is kérem. Tram Péter s. k. elnök.

A Szent Erzsébet Kath. Nőegylet f. évi december 22-én délután tartotta lélekemelő szép karácsonyi ünnepségét a Kath. kör disztermében. — A nagytermet szorongásig megtöltötték a nőegylet szegényei, akiknek sápadt, bárázdás arcára rávilágított a karácsonyi ragyogó, égő-gyertyafénye és a szomorú szívek meglelték edes, békés karácsonyi örömmel. Az ünnepséget Balázs Béla h. igazgató kedves, meleg szavai vezették be, utána következett a kiosztás, melyet a nőegylet kerületi elnök hölgyei intéztek. Öröm volt látni a hosszú asztalokat, melyek roskadásig telve voltak fenyőgallyas, cukorkával diszített ajándék-csomagokkal; cipővel, ruhára való meleg téli anyagokkal. 254 szegényt ruházott fel a nőegylet; 254 bárázdás homlokról üzte el egyidőre a gondok nehéz redőit; 254 szív ma megtelt örömmel, szeretettel. Odakünn zimankós, zuzmárás, hideg téli este... Idebent a teremben Szent Erzsébet békés, piros rózsái nyíltak...

30 éves nőllen sofför újra állást keres canadai gyakorlattal, angolul is beszél. Levélbeni megkeresést fizetés megjelöléssel a „Mavart“ garázsba kérek. Tisztelettel Kiss János.

CSAK EGY GYERMEK.

Írta: Csányi Medárd Endre.

De karácsony napján mégis övé lett minden ének, minden gloria.

Csak egy gyermek, de Szűzanya szülte. Isten gyermeke és lett az ég és föld dicső fejedelme.

Nekünk született és a miénk lettél Karácsonyra.

Kérünk oh Jézuska! Küldjél szebb napokat eztán sokat-sokat a bűneit sirató minden... magyarra.

Ugye megteszed ezt, kérünk Te kicsi... Jézuska.

Meghívó. A Salgótarjáni Bányatelepi Torna Club (SBTC) és a Salgótarjáni Palackgyári Atlétikai Club (SPAC) műkedvelői által 1932. évi december hó 26-án, hétfőn, a salgótarjáni Ipartestület székházában, a szertár alap javára, műsoros estélyvel egybekötött táncmulatságot rendez. Kezdeté este 8 órakor. Belépődíj: I. hely 1.20 pengő, II. hely 80 fillér, állóhely 50 fillér. Műsor: 1. Nyitány: Bányatársulati zenekar, vezényli Vilezsál Ricsi karnagy. 2. Bevezető beszédet mond Bolner Pál ü. elnök. 3. Contra gyűrűnk. Tréfás jelenet. 4. Xilofon szóló, előadja: Kovács József. Szünet. Konferál: Schwanczer Károly. 5. Analfabéta tanfolyam. Tréfás jelenet. 6. Aktuális stó'ák, előadja Duda László. 7. Rikkancs lány. Tréfás jelenet. 8. Zárószám: Bányatárs. zenekar.

A „Mansz“ salgótarjáni osztálya hálás szívvel nyugtázza a városi menházban fenntartott ingyenes levesakcióra újabbán érkezett nemeslelkű adományokat: Kovács József főorvos 20 P. Szentpétery István 10 P. Ferenczendi záradónökség, Sztár Dániel 5—5 P. Nagy Bertalan, Perhács István 3—3 P. Sándor Józsefné 2 P. Haki Emil 50 fillér. Összesen 48.50 P. Természetbeni adományokat adtak: Kohn Lipót 30 l. ecet. Báthly Lászlóné 5 kg. liszt, 1 kg. rizs, Vojtovszky Györgyné 5 kg. kenyér. Deutsch Henrik 25 l. tej. Karrattur Antal 15 kg. cukor, Takács Gyula 25 kg. liszt, Salgótarjáni és vidéki Hangya 5 kg. mák, Klein L. Markus 3 kg. mák, Krausz Jenő 2 kg. mák. Morics György cerves vaj, Révay Sándor 1/2 kgr. cerves vaj, Ker. Ip. Fogy. Szöv. 1 kr. cerves vaj, Klein Károly 1/2 kgr. cerves vaj, Zelenik Pál 5 kg. borsó, Singer Henrik 3 kg. liszt.

Előadás. A helybeli áll. polg. fiú és leányiskola német társalgási tanfolyamának növendékei Früstök Ilona tanfolyamvezető tanárnő rendezésével német nyelvű karácsonyi előadást tartottak. Az elsősorban szülőknél szánt előadáson megjelentek Dörner Géza igazgató vezetésével a tanártestület tagjai, volt tanítványok és érdeklődők olyan számban, hogy a tanterem szűknek bizonyult. A karácsonyi szindarab, a karácsonyi énekek és szavalatok örömteli karácsonyi hangulatot kellettek. Kis magyarjaink német nyelvkészsége, ügyes mozgása meglepő volt: A tanfolyam tanulói igen szép eredményről adtak számot, ami a szülők hálaíját és elismerését váltotta ki. Az előadás sikere a vezető tanárnő tudását, pädagógiai érzékét, rátermettségét, de főképp türelmét, tanítványai áldozatos szeretetét igazolja. Munkáját csak az értékelheti kellően, aki hasonló munkát már végzett. Kiváratos volna, hogy a nemzet nagy rétegeit nevelő gyakorlati irányú, polgári iskolában minél többen sajátítsák el jól a világnyelvek közül hozzánk legközelebb álló német nyelvet.

Salgótarján 11. város polgármesterétől.
15131/1932. sz.

Pályázati hirdetmény.

A város képviselőtestületének 195/1932. kgy. határozata alapján kettő díjtalan gyakornoki állásra pályázatot hirdet.

Az állások egyikéhez az 1923. évi XXX. t. c. 65. §. 1 bekezdésében foglalt jogi képesítés, a másikához középiskolai végzettség szükséges. Pályázati határidő 1933. január 11-én déli 12 óra.

A pályázati kérvényhez csatolandó:

- 1.) születési anyakönyvi kivonat
- 2.) iskolai végzettséget igazoló bizonyítvány
- 3.) esetleges működési bizonyítvány.

Az állásra vonatkozó egyéb tudnivalókat a hivatkozott képviselőtestületi határozat tartalmazza, mely a hivatalos órák alatt a városi főjegyző hivatalos helyiségében megtekinthető.

Salgótarján, 1932. december 21.

Dr. Förster Kálmán s. k.
polgármester.

Pályázati hirdetmény.

A Salgótarjáni Ipartestület pályázatot hirdet iktalmérő-üzletvezetői állásra. Pályázati határidő 1932. december hó 27. napjának este 7 órája. Feltételek megtudhatók az ipartestületben az esti hivatalos órák alatt, vagy ifj. Timaróczy Sándor ipartestületi elnökknél. Az állás 1933. január hó 15-én elfoglalandó.

Ipartestületi elnökség.

Agy- és szívérelmeszesedésben szenvedő egyéneknek a természetes „**Ferenc József**“ keserűviz megbecsülhetetlen szolgálatot tesz azáltal, hogy a beltartalmat kíméletesen távolítja el. Tudományos tapasztalatok kétségtelenné tették, hogy a **Ferenc József** viz számos félfoldali hűdésben fekvő betegnek is megtette a kellő hatást s így nagy megkönnyebbülést okozott. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Karácsonyi segély a bányászoknak. A Salgótarjáni Köszénbánya R. T. bányagazgatósága átélvezve a nehézségi viszonyok súlyát, ez évben fokozott mértékben igyekszik munkásainak és nyugbéréseinek megajándékozásokkal a karácsonyi ünnepeket széppé és kellemessé tenni. Mint mindig, most is érvényesül a bányagazgatója, Róth Flóris bányügyi főtanácsos nemes szívének ama felfogása, hogy minél több a gyermek a családban, annál hatványozottabban legyenek megsegítve. A munkásoknak ez idén is megadja a karácsonyi segélyt, mely címen e hó 21-én 160.000 pengő került kifizetésre. Segélyben részesülnek a sok gyermekes családok. Felruházza a nyugbérés árvaikat, ruha és élelemsegélyben részesíti a nyugbéréseket és özvegyeket. A társulat körzetében működő Stefánia fiók védenecit megajándékozva gyermekkelengyékkel és élelmiszerekkel. Élelmiszer ajándékokban részesíti a leventéket. Karácsonyra ünnepségeket rendez a bányagazgatóság minden egyes iskolájában, ahol minden gyermek egyforma, edességekkel bőven felszerelt szeretetsomagot kap. A bányakórházban fekvő betegekről is gondoskodik a bányagazgatóság, minden egyes kórházban hangulatos karácsonyünnepség keretében megajándékozva a betegeket, akik a karácsony szent estéjét családjuktól távol kénytelenek eltölteni. Tekintettel arra, hogy a karácsonyi akció még folyamatban van, a karácsonyfa ünnepségekkel kapcsolatos segélyakciókról a részletes beszámolót az ünnepek utáni számunkban fogjuk közölni.

Karácsonyfa ünnepély a Máv. segédtisztli körben. F. hó 22-én, csütörtökön este fél 7 órai kezdettel a salgótarjáni segédtisztok olvasókörenek nagytermében lélekemelő karácsonyfa ünnepély volt. Az ünnepi beszédet P. Vilmos tartotta. A kör vezetősége mintegy 50 gyermeknek osztott ki szeretetadományt.

A régi világhírű magyar gyártmány a Tiszaújlaki bajuszpedró mindenütt kapható.

Rigmusok a mozirol.

Jó lesz a karácsonya, ha megváltja jegyét „Magszólt a szívem“-hez az Apolló moziba.

Az ember mindenbe beleedződik, már az sem tűnik fel senkinek, hogy a Hajnali mérkőzés csak délután 5 órakor kezdődik. Az ünnepeknek már volt igen sok vására egy hiányzott még, de ez is meglesz az Apolló moziban „Zöld lámpa“ mellett és ez a Szerelmem vására.

(Krónikás.)

Ha nem akar elkészni használjon

CORTRÉBERT

precíziós zseborát!

Világ márká!

Magyarországi vezérképviselő

„Kronosz,,

Óra és ékszer kereskedelmi r. t.

Budapest, Eskü-ut 4.

M. kir. csendőrszolgálati órák, brilliáns gyűrűk és függők.

dus raktár minden szakmába vágó cikkekben!

Helyi bizományi lerakat:

KESZLER Á. órák és ékszerész

SALGÓTARJÁN. RÉGIPOSTA-UTCA 5.

Minden e szakmába vágó munkát elvállalok.

Veszek törtl aranyat napi áron.

Részletfizetési kedvezmény.

Tokajhegyaljai

fajboraimat leszállított áron literenként kiárusítom

Asszabor 1 liter 3.50 P
1928. évi számozott bor 1 liter —80 „
1929. —60 „DOROSNYÁK GÉZA
tállyal szállítgázdasága
Salgótarján, Fő-utca 65 szám.

Vármegyei közigazgatási bizottsági ülés. Dr. Söldös Béla főispán elnöke alatt f. hó 13-án köz. bizottsági ülés volt, melynek tárgysorozatából kiragadjuk az alispáni jelentést: Az úgynevezett szigorított adóbehajtás előrelátásáról az elnöki kívánt eredményt fogja felmutatni. Számszerűleg az elért eredményt pontosan még nem ismerem, de az eddigi jelentések erre engednek következtetni. Az eljárás elsősorban azok ellen irányult, akik évek óta adót nem fizettek és azok ellen, akikben ugyan meg lett volna az adófizetési képesség, de e tekintetben valóságosan a passzív-rezisztencia álláspontjára helyezkedtek. Az ilyen adófizetőkkel szemben a legszigorúbb eljárást is indokolt tartom, mert az ilyenek magatartásukkal valósággal az állam pilléreit fűrészelik. Bele kell idegződnie a közönségbe az adófizetési kötelesség érzésének és minden komolyan gondolkodó embernek arra kell törekednie, hogy az adófizetési morál ismét úgy tündököljön, mint tündökölt régebben. Bele kell idegződnie mindenkibe, hogy az adófizetési kötelesség komoly dolog, amellyel játszani komoly következmények nélkül nem lehet. Természetesen azokkal szemben, akik saját hibájukon kívül tényleg nem tudnak fizetni, akiknél az adóbehajtás existenciájuk pusztulását vonná maga után, kímélettel kell eljárni és az adóbehajtó közegek ezen szempontokat általánosságban véve a kellő figyelembe is veszik. Közutainknak fedanyaggal leendő ellátására 120.000 pengőt utaltam ki az államépítészeti hivatalnak és még további kiutalásokat is fogok eszközölni, úgy, hogy utaink állapota lényegesen javulni fog. Salgótarján megyei város polgármesteri hivatalában, valamint a salgótarjáni, szécsényi és balassagyarmati járásek főszolgabírói hivatalaiban a Főispán ur öméltségével együttesen általános ügykezelési és pénzügyi vizsgálatot tartottam.

Egy segédes iparos sem fizet forgalmiadót. A segéd nélkül dolgozó kisiparosokat még 1930-ban mentesítették a forgalmiadó fizetése alól. A pénzügyminisztérium most kibővítette a forgalmi adómentességet azzal, hogy a kisiparos akkor sem köteles az adóátalányt megfizetni, ha üzemében egy új segédet alkalmaz, az eddig engedélyezett két tanonc mellett. A rendelet különösen abban az esetben érvényes, ha a kisiparosnál a felszabadult tanoncot segédként tartja meg a mester.

A magyar föld eladósodásának valódi képe. A magyar földbirtok adósságairól sok tekintetben tulzó és egymástól eltérő adatok voltak fázolomban. Most Konkoly Thege Gyula a statisztikai hivatal alelnöke egész új módszerrel látott hozzá a kérdés tisztázásához. Nem elégedett meg azzal, hogy a telekkönyvi adatok alapján összegezze az adósságokat, de figyelembe vette azt is, hogy jelenleg mennyi azokból a tényleg kifizetetlen tartozás. A telekkönyvi adatok alapján 1931. végén 2291.4 millió pengő volt a földre betáblázott bruttó teher, de ebből valójában csak 1.716 millió pengő áll fenn, mint fizetetlen tartozás. A pénzintézetek javára fennálló bekebelezett adósságból pedig csak 1.36 millió volt a tényleges követelés. Ehhez járult a nem pénzintézetek javára bekebelezett 333.9 millió pengő tényleges adósság, be volt végül táblázva a kamat és költségbiztosítás céljából a földre 209.2 millió pengő. A földnettómegterhelése 574.9 millió pengővel kedvezőbb a bruttó tehernél. Megállapítja az adatgyűjtés az összes gazdaadók számát is: ez a szám 577.000. Az országban 1.278.100 birtokos van. Ezek 45.2 százaléka, területünknek pedig 37.30 százaléka van megterhelve. Ha tekintetbe vesszük a be nem kebelezett adósságokat is, mindent összevéve a föld tényleges mai adósságai 2.3—2.4 milliárd pengőre tehetők. Békében ugyanezen a területen a földbirtok összes adóssága mintegy 4 milliárd pengő volt, de viszont a kamatteher átlagban alacsonyabb volt és az értékesítési viszonyok is kedvezőbbek voltak.

Polgári és gimnáziumi tanulók napi órákra való előkészítést vállalja okl. tanítónő. Jelenkezni lehet jan. 1-től a délutáni órákban Füleki-ut 27.

Fő-utcán levő sarokház négy üzemhelyiséggel, komfortos nagy lakással olcsón eladó. Tisch Gyulánál.

A m. kir. állami rendőrség salgótarjáni kapitánysága.

2200/932.

Hirdetmény.

A rendőrkapitányságnak tudomása van arról, hogy az utóbbi időben alapszabályokkal működő különböző egyesületek gyűléseket hívtak egybe anélkül, hogy ezeket a rendőrkapitányságnál előzetesen bejelentették volna. Előordultak olyan esetek is, hogy egyesek egyesületi köteleken kívül előzetes összehívások útján értekeztek, megbeszélések jogcíme alatt gyűlékeztek össze, ezekre pedig rendőrhatalósági engedélyt nem kértek.

Mint hogy a vázolt esetek az állami rendszert vonatkozó jogszabályainak flagrans megsértései, felhívom a város minden rendű és rangú polgárának figyelmét az alábbiakra:

„A kormányhatóságilag láttamozott alapszabályokkal bíró egyesületek, fiók-egyesületek elnökei bármiféle gyűléseiket az illetékes rendőrhatalóságnak legalább 3 nappal előbb a gyűlés tárgyának, helyének és idejének pontos megjelölésével tudomás végett bejelenteni kötelesek”. (6622/920 M. E. rendelet 1 §-a.)

Az egyesületi köteleken kívül álló gyűlékezésekre nézve az alábbi rendelet (6000/922 B. M.) van érvényben.

„Politikai jellegű, vagy általában véve mindennemű egyéb népgyűlés (gyűlékezés) csakis az illetékes elsőfokú rendőrhatalóságnak előzetes engedélye alapján tartható. A népgyűlés (gyűlékezés) engedélyezésére irányuló kérelmet a gyűlés megtartását 24 órával megelőzőleg kell az elsőfokú rendőrhatalóságnál írásban benyújtani”.

Nem kell külön hangsúlyoznom, hogy bármily egyesület és mindennemű bármily más néven szereplő polgári szervezet, a fennálló jogszabályok értelmében csak kormányhatóságilag láttamozott alapszabályok, szabályzatok, illetőleg szabályok alapján működhetnek. Ez a rendelkezés mindennemű sport, társadalmi és politikai, tudományos vagy más egyesületre, mindennemű iskolára, vagy egyéb intézetre, mindennemű egészségügyi, jótékonyági, vagy más szervezetre és mindennemű sport, politikai vagy más klubra egyaránt vonatkozik.

Mindenkinek jól felfogott érdeke tehát, hogy a fentiekben vázolt jogszabályok előírásait teljes mértékben betartsa és azokhoz alkalmazkodjék, mert azokkal szemben, akik ezen érvényes rendelkezéseken magukat tulteszik, az alkalmazható jogszabályok teljes szigorával fogok fellépni.

Salgótarján, 1932. december 19.

Rendőrkapitányság vezetője.

Nógrád és Hont közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék Törvényhatósági Iskolánküli Népművelési Bizottsága

Folyó hó 15-én a vármegyei székház kistermében tartotta meg rendes évi közgyűlést dr. Baross József alispán elnökelete alatt, aki a — vidékről is — szép számban megjelent bizottsági tagokat meleg szavakkal üdvözölte, rámutatott a népművelés fontosságára és köszönetét fejezte ki mindazoknak, akik a nemzetmentő népművelés nehéz munkájában résztvesznek. Utána Oravszky Rezső vm. népművelési titkár, előadó ismertette a bizottság 1931/1932. tanévi működéséről szóló beszámoló jelentését, az 1932. évről való számadását és a bizottság 1932/1933. tanévi munkatervét és végül a bizottság 1933. évi költségvetését. Mindezen jelentéseket a bizottság tudomásul vette és elfogadta.

A bizottság 1931/1932. tanévi működéséről szóló beszámoló jelentéséből kivett fontosabb adatokat lapunk f. évi 49. számában közöltük.

A bizottság 1932/1933. évi munkaterve szerint: 2. megyeivárosban, 122. községben, 12. bányatelepen, 8. pusztán és 3. gyártelepen nyer a népművelési tevékenység megszervezését, mégpedig 130.

Karácsonyi csoda

1 drb. női combiné színes batist izléses himzéssel	1.30 P
1 drb. női combiné színes batist szép csipkével	1.50 „
1 drb. női combiné színes la nanszuból szép csipkével	2.50 „
1 drb. női combiné fehér batist sifion színes himzéssel	2.80 „
1 drb. női ing izléses himzéssel és csipkével	1.70 „
1 drb. női ing izléses kivitelben la mosott sifionból.	1.90 „
1 drb. női hálóing színes batistból himzéssel	2.20 „
1 drb. női hálóing színes nanszuból diszes himzéssel	3.20 „
1 drb. női hálóing la fehér batist sifionból himzéssel	3.20 „
1 drb. női hálóing la nanszuból gyönyörű ajour disszel	3.90 „
1 drb. női hálóing selyem toile anyagból gyönyörű diszitással	4.80 „
1 drb. női tenniszlanell reform-nadrág	1.30 „
1 drb. férfi ing flanelből	2.10 „
1 drb. férfi ing fehér puplin mellel dupla kézelővel	3.80 „
1 drb. férfi alsónadrág hosszú la köpperből	2.10 „
1 drb. leányka ing mosott sifionból himzéssel	1.10 „

**Ezen áru megbízható, szép és jóminőség, amiről mindenki meggyőződhetik, mert az újságokban és árjegyzékekben le-
rajzolt áruk minőségét csap papíron láthatja és az árut ké-
zel meg nem foghatja.**

Továbbá raktáron tartok mindenféle női, férfi és gyermek téli ujdóságokat.
Szolid árak! Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás!

kiváló tisztelettel:

vitéz DONÁSZY GYÖZÖ

Magyar Divatáruháza

S A L G Ó T A R J Á N.

helyen népművelési és közműveltségi előadások összesen 3707. előadással, 2. helyen analfabétatanfolyam, összesen 275. órával, 23. helyen alapismereteket terjesztő tanfolyam 1858. órával, 8. helyen női kézimunkatanfolyam 368. órával és 3. helyen háziasszonyképző tanfolyam 207. órával. A tervbevelt tanulmányi kirándulások száma 8. Tervbe vétetett még a — községenkinti verseny után — járásonkinti szellemi verseny is a következőkből: virágszeretet, szavalás, írás, olvasás, számolás, ének, női kézimunka, főzés és ki olvasta a legtöbb könyvtári könyvet?

A közgyűlés végén Véghe Károly bizottsági tag (diósjenői klanító) a gyümölcsstermelés előbbrevitele érdekében minta gyümölcsös létesítésére tett indítványt, amely minta gyümölcsösnek feladata lenne elsősorban a vármegye területére ajánlott gyümölcsfajták megfigyelése, ismertetése, a termelési lehetőségek és a jövedelmezőség tanulmányozása, másodsorban pedig ezen gyümölcsösben gyümölcsfa ápolási fanfolyamok rendeztetnének, amelyre a községek, egyesületek, szövetkezetek, gazdaságok, stb. elküldhetnék munkásaikat a védekező munkálatok elsajátítására. A minden szempontból kellően megokolt indítványra az elnök alispán megjegyezte, hogy a buza-termés kezd a gazdát cserben hagyni és ezért a gyümölcsstermelés felkarolását nemzeti érdekek tartja és az indítvány megvalósítására befektetendő pénzt használatjához beruházásnak látja, miért is kijelentette, hogy az indítvány érdekében a vármegye közönségéhez pártoló előterjesztést fog tenni és reményli, hogy ezen időszaki és fontos célra a szükséges néhány ezer pengő meglesz.

A törvényhatósági népművelési bizottság a magyar dal ápolása érdekében 6 drb. gramofonkészülékét vásárol, melyekből egy nagy készüléket — lemezekkel együtt — Salgótarján m. város részére küldött.

Balassagyarmat, 1932. dec. 17-én.

Oravszky

v. népművelési titkár.

Két szoba konyhás ház gyümölcsöskerttel olcsó áron eladó. Bővebbet Pécskö-utca 27. szám alatt Seidner Ignácnál.

1167—1932 vht. szám.

Árverési hirdetmény.

Dr. Gál József ügyvéd által képviselt Royal Exchange Assurante javára 17620 P. tőke és több követelés és járulékaik erejéig a bpesti közp. kir. járásbíróság 1932. évi 200706 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtás szüneteltől 1932. évi április hó 6-án lefoglalt 2650 P. becsértékű ingóságokra a salgótarjáni kir. járásbíróság 2504 932 sz. végzésével az árverés elrendeltetve, annak az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a alapján az alább megnevezett s a foglaltat jogcímű ingóságok ki nem tűnő más foglaltat javára is az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük hálászó hatályú igénykereset folyamatba nincs, végrehajtást szüneteltetve Cereden leendő megtartására határidőül 1933. évi január hó 5 nap délelőtt 11 órája tűztetik ki, amikor a bíróság lefoglalt cséplőgépek stb. s egyéb ingóságokat a legtöbbet igénylőnek készpénzfizetés ellenében, esetleg becsáról alul is — de a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabban nem — el fogom adni. Azon ingóságokra, amelyeknek a kikiáltási ára egyezer pengő felül van, az 5610—931. M. E. számú rendelet értelmében csak azok árverezhetnek, akik a kikiáltási ár egytizedrészét bánatpénzüll leteszik.

Dr. Szalvendi Ödön ü. á. k. Royal Exchange Assurante jav. 26214 P. s. jár., Dr. Láng Lajos ü. á. k. Nemzetközi Gépkereskedelmi r. t. jav. 9000 P. s. jár.

Salgótarján, 1932. évi nov. hó 28-án.

Török Gyula

kir. bir. végrehajtó.

A m. kir. állami rendőrség salgótarjáni kapitánysága.

3/12—1932.

Hirdetmény.

A magyar állampolgárok közül mindazok, akik 1933. évben 18-ik életévüket betöltik, kötelesek magukat 1933. január 1-től 1933. január 31-ig a helybeli m. kir. rendőrkapitányságon, a bejelentő hivatalban külön bejelentő lapon bejelenteni. Akik ezt elmulasztják, meg lesznek büntetve.

Salgótarján, 1932. november 17.

A m. kir. rendőrkapitányság vezetője.

APOLLO MOZGÓ HETI MŰSORA:

25. Vasárnap

Megszólt a szívem.
Filmperett.Kiegészítésül:
Vigjáték. Híradó.

26. Hétfő

Hajnali mérközés.
Fősz.: Ramon NovarroKiegészítésül:
Vigjáték. Híradó.

28 Sz. 29 Cs.

A házasság vására
Hangos dráma 9 felv.A zöld lámpa.
Kalandordráma 8 felv.

**Kezdet: szerdán csütörtökön,
szombaton este 8, vasár- és ünnepnap d. n. 5, 7 és 9 órákor.**